

Χαιρετισμός στην Ημερίδα:

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο της Νέας Προγραμματικής Περιόδου και οι ευκαιρίες για την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Αθήνα, Πέμπτη, 5 Μαΐου 2022 Ξενοδοχείο NOVOTEL

Αγαπητοί συνάδελφοι, η σημερινή συνάντηση αποτελεί μία πρώτης τάξεως ευκαιρία για τους Δήμους που συμμετέχουν, να ενημερωθούν για τις δυνατότητες που αναδύονται στη νέα Προγραμματική Περίοδο.

Η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και δράσεων αποτελεί ένα επίκαιρο και ουσιαστικό ζήτημα, κατά την περίοδο προετοιμασίας του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Είναι δεδομένο ότι η αναβάθμιση της Τοπικής αυτοδιοίκησης στην αξιοποίηση των πόρων της Πολιτικής Συνοχής συνεισφέρει στην αποτελεσματικότερη υλοποίηση των προγραμμάτων και στην καλύτερη αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων.

Σε μια χρονική στιγμή, όπου διαφαίνεται πλέον η έξοδος από την υγειονομική κρίση με τις αντίστοιχες κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, όσο και η είσοδος σε μια ενεργειακή κρίση διεθνών διαστάσεων με άγνωστες ακόμα τις μακροπρόθεσμες συνέπειες, οι Δήμοι με το θεσμικό τους ρόλο και με τη δραστηριότητα τους, αποδεικνύουν ότι μπορούν να κρατήσουν την κοινωνία όρθια και ταυτόχρονα να πρωταγωνιστήσουν σε μία αναπτυξιακή επανεκκίνηση.

Η χώρα μας εισέρχεται σε μία νέα φάση που δύναται να χαρακτηριστεί ως μια ιδιαίτερα ευνοϊκή χρηματοδοτικά περίοδος. Το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027, μαζί με το Ταμείο Ανάκαμψης, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025, όπως και το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», διαμορφώνουν μία ιστορική συγκυρία μέσω της οποίας οι δήμοι έχουν διαθέσιμα μια πλειάδα αναπτυξιακών εργαλείων, ώστε να αντιστραφεί το δυσμενές κλίμα που φαίνεται να έχει διαμορφωθεί, και να θέσουν το εφαλτήριο ανάπτυξης των τοπικών μας κοινωνιών.

Ως γνωστό, η πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, βιώνει διαχρονικά σημαντικό ζήτημα περιορισμένης διαθεσιμότητας οικονομικών πόρων, προκειμένου να ανταποκριθεί ολοκληρωμένα, τόσο στις θεσμικές της υποχρεώσεις απέναντι στους δημότες, όσο και στην υλοποίηση του κατάλληλου στρατηγικού οράματος για την εκάστοτε τοπική κοινωνία.

Βασική στόχευση της ΚΕΔΕ είναι η ανακοπή της υφιστάμενης τάσης, ιδιαίτερα υπό το πρίσμα των διευρυμένων χρηματοδοτικών ευκαιριών που διασφαλίζει η ελληνική κυβέρνηση.

Η περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων των Δήμων για αναπτυξιακές παρεμβάσεις συνδέεται ενδεικτικά με:

- Τις κρατικές επιχορηγήσεις,
- Τα ίδια έσοδα των Δήμων,
- Τη δυνατότητα συμμετοχής σε έργα ΣΔΙΤ,
- Την έλλειψη αυτοτελούς χρηματοδότησης των Επιχειρησιακών προγραμμάτων των Δήμων,
- Τη διαφαινόμενη χαμηλή δυνατότητα κάλυψης των αναγκών των Δήμων, λόγω του μεγάλου εύρους τους, παρά την αύξηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων, κ.ά.

Η τοπική ανάπτυξη θεωρείται κεφαλαιώδους σημασίας στοιχείο της ανταγωνιστικότητας για την επιτυχή εφαρμογή και αποτελεσματικότητα των αναπτυξιακών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο, ιδιαίτερα μέσα από την αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων πόρων της Ε.Ε. Διαχρονικό ζητούμενο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι η ενίσχυση της χρηματοδοτικής δυνατότητας των Δήμων για να ωριμάζουν έργα και δράσεις, με δεδομένη την αμεσότερη και βαθύτερη γνώση των αναγκών της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας.

Ο ρόλος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος αναδεικνύεται καθοριστικός στην οργάνωση και ενδυνάμωση του ρόλου των Δήμων και της ίδιας, για μια πιο επιτυχή και αποδοτική υλοποίηση των δράσεων και έργων του ΕΣΠΑ. Πάγια θέση της ΚΕΔΕ είναι η αμεσότερη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού στο σχεδιασμό, και τον προγραμματισμό δράσεων, καθώς οι Δήμοι εκτός από την αρμοδιότητα, είναι και οι μόνοι που έχουν πραγματική γνώση των αναγκών της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, μετά από οργανωμένες πρωτοβουλίες διαβούλευσης της ΚΕΔΕ και κατάθεση στοχευμένων προτάσεων, στο πλαίσιο του Νόμου 4914/2022 «*Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027*», οι Δήμοι και τα συλλογικά τους όργανα αποκτούν για πρώτη

φορά διαχρονικά, αυξημένο ρόλο στον σχεδιασμό και υλοποίηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Ενδεικτικά :

- Σε κάθε Περιφέρεια συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ), η οποία λειτουργεί ως υποεπιτροπή της Επιτροπής Παρακολούθησης του Περιφερειακού Προγράμματος, στην οποία συμμετέχουν 2 εκπρόσωποι της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ), με τους αναπληρωτές τους, όπως και Ένας εκπρόσωπος των αναπτυξιακών εταιρειών, με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με πρόταση της ΠΕΔ. Η ΠΕΑΣ διατυπώνει εισηγήσεις προς την Επιτροπή Παρακολούθησης, αφενός σχετικά με τον προγραμματισμό των δράσεων και έργων τοπικής ανάπτυξης του εκάστοτε Περιφερειακού Προγράμματος, αφετέρου με τον συντονισμό τους με τα Τομεακά και λοιπά Προγράμματα.
- Η ΚΕΔΕ μέσω της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) ΑΕ ασκεί καθήκοντα δικαιούχου πόρων και ενεργειών τεχνικής βοήθειας, οπότε αποκτά και τα εφόδια να υποστηρίξει τους Δήμους σε πεδία προτεραιότητας, όπως η χωρική ανάπτυξη, οι έξυπνες πόλεις, οι υποδομές προστασίας περιβάλλοντος, η πολιτική προστασία, οι κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες, η διαχειριστική ικανότητα υλοποίησης έργων, κτλ.
- Η ΚΕΔΕ, με την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της ΕΕΤΑΑ και με πόρους από την τεχνική βοήθεια, δύναται να παρέχει συστηματική και οριζόντια υποστήριξη στους Δήμους και τους Ενδιάμεσους Φορείς που έχουν την ευθύνη υλοποίησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) στο πλαίσιο υλοποίησης του Στόχου Πολιτικής 5 των Περιφερειακών Προγραμμάτων.
- Η ΚΕΔΕ συνεργάζεται με τις Επιτελικές Δομές των Υπουργείων, οι οποίες υποστηρίζουν τον προγραμματισμό και υλοποίηση των Τομεακών Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, προκειμένου να αποτυπώνονται οι αναπτυξιακές και χρηματοδοτικές ανάγκες των Δήμων κατά την εξειδίκευση και τον σχεδιασμό των Προσκλήσεων για Δράσεις/ Έργα.
- Η ΚΕΔΕ συνεργάζεται με το Υπουργείο Ανάπτυξης για την σύσταση και λειτουργία Θεματικών Δικτύων σε τομείς αναπτυξιακού

ενδιαφέροντος της τοπικής αυτοδιοίκησης (π.χ. έξυπνες πόλεις, βιώσιμη αστική κινητικότητα κτλ.) για τη διασφάλιση της συνοχής της διαχείρισης των πόρων του ΕΣΠΑ.

Αγαπητοί συνάδελφοι, είμαστε μπροστά σε πρωτόγνωρα δύσκολες συνθήκες, αλλά και ενώπιον τεράστιων ευκαιριών και προκλήσεων. Οι Δήμοι καλούνται να συνεχίσουν να σχεδιάζουν άμεσα και αποτελεσματικά ένα καλύτερο μέλλον για τις τοπικές τους κοινωνίες.

Ας αξιοποιήσουμε τα εργαλεία που μας δίνονται.

Η ΚΕΔΕ, όπως έχει αποδείξει μέχρι τώρα, θα είναι αρωγός και συντονιστής αυτής της μεγάλης προσπάθειας.